

Bijna 100 miljoen euro voor 'proeftuinen aardgasvrij' in 19 gemeenten

Minister Ollongren (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) kent aan 19 gemeenten een rijksbijdrage toe voor het aardgasvrij of aardgasvrij-ready maken van een dorp, wijk of buurt. In totaal gaat het om een bedrag van bijna 100 miljoen euro. De selectie is gebaseerd op een voorstel van de Adviescommissie aardgasvrije wijken. Daarin zijn programmapartners, stakeholders en wetenschappers vertegenwoordigd. Bij alle plannen is nadrukkelijk gekeken naar de uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en de betrokkenheid van de bewoners. De belangstelling voor de tweede ronde proeftuinen is groot: in totaal hebben 71 gemeenten een voorstel ingediend. Minister Ollongren: 'De kwaliteit van de voorstellen getuigt van enthousiasme en inventiviteit bij gemeenten en alle betrokkenen om met de aardgasvrij opgave aan de slag te gaan. En ik zie dat er al veel geleerd is van de eerste 27 proeftuinen'.

Leren door te doen

In het Programma aardgasvrije wijken (PAW) doen gemeenten kennis en ervaring op om bestaande wijken haalbaar en betaalbaar te verduurzamen. In oktober 2018 zijn de eerste 27 gemeenten gestart. Met de proeftuinen en het kennis- en leerprogramma draagt PAW bij aan de doelstelling uit het Klimaatakkoord om 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen te verduurzamen in de periode tot en met 2030. Het doel van het programma is om te leren op welke wijze het aardgasvrij maken van wijken kan worden ingericht en opgeschaald. Hiervoor is het noodzakelijk dat er daadwerkelijk aardgasvrije woningen en andere gebouwen via een wijkgerichte aanpak gerealiseerd worden. Binnen het PAW worden naar verwachting circa 50.000 woningen en andere gebouwen verduurzaamd. Met deze tweede ronde komt het aantal proeftuinen in totaal op 46. Die omvatten in totaal circa 35.000 woningen en ander gebouwen.

Meer variatie en volume

Met de toevoeging van 19 nieuwe proeftuinen ontstaat naast meer volume ook meer variatie. Die schuilt onder meer in de beoogde warmtetechnieken, de wijze waarop bewoners meedoen en ook in het type wijken en woningen. Daarnaast zijn proeftuinen geselecteerd vanwege de verbinding met andere opgaven, inclusief klimaatadaptatie en circulair bouwen. De toename van het aantal proeftuinen maakt het mogelijk om beter 'rode draden' in kaart te brengen. Waar kan het beste worden begonnen en welke aanpak werkt in welke situatie?

Derde ronde proeftuinen 2021

In 2021 volgt een derde ronde proeftuinen. Die wordt onder meer gebaseerd op een evaluatie van deze tweede ronde. In deze derde ronde zal meer nadruk liggen op stapsgewijze oplossingen met een groot CO2-besparingspotentieel. Hiermee kan een goede aanvulling gerealiseerd worden op het huidige palet aan proeftuinen.

In het interbestuurlijke Programma aardgasvrije wijken (PAW) werken het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten samen om gemeenten en betrokken partijen zo goed mogelijk te ondersteunen in de aardgasvrije opgave.

Bijlage: overzicht geselecteerde gemeenten

Overzicht deelnemende gemeenten

www.aardgasvrijewijken.nl

Proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde

Gemeente	Dorp / Wijk / Buurt	Techniek en bron	Kenmerkend element
Amsterdam	Wilhelmina Gasthuis	MT warmtenet, TEO & elektriciteit	Trekkende rol energiecoöperatie
Apeldoorn	Kerschoten en Kerschoten-West	MT warmtenet, TEA & elektriciteit	Veelzijdige aanpak gericht op opschaling
Arnhem	Elderveld-Noord	LT warmtenet, TEA & elektriciteit	Open warmtenet en integrale wijkaanpak
Deventer	Zandweerd	Bronnet met individuele warmtepompen & deels MT warmtenet, TEA & elektriciteit	Keuzemenu voor gebouweigenaren en brede wijkontwikkeling
De Wolden	Schoolkring Ansen	Groen gas & hybride warmtepompen	Bottom-up initiatief in landelijk gebied
Doesburg	De Ooi	MT warmtenet, TEO & elektriciteit	Integrale aanpak met veel aandacht voor participatie
Goeree-Overflakkee	Stad aan 't Haringvliet	Waterstof	Bottom-up initiatief met waterstof in samenwerking met de stakeholders
Groningen	De Wijert	Aardgasvrij-ready, LT warmtenet	Aardgasvrij-ready als onderdeel van wijkverbetering
's-Hertogenbosch	Het Zand	(Z)LT warmtenet/ bronnen met individuele warmtepompen, zonnepaneel	Bottom-up initiatief met stap voor stap opschaling
Hilversum	De Hilversumse Meent	Individueel elektrische warmtepompen, kleinschalig collectieve bodemenergie	Bottom-up initiatief met stap voor stap opschaling
Hoogeveen	Erflanden	Waterstof	Stapsgewijze aanpak in bredere context voor toepassing waterstof
Lingewaard	Zilverkamp	MT warmtenet, industriële restwarmte	Open warmtesysteem en ontzorgende aanpak
Nijmegen	Hengstdal	MT warmtenet, collectieve lucht/water warmtepomp	Modulair warmtesysteem in een coöperatieve aanpak
Opsterland	Wijnjewoude, postcode 9241	Groengas, biomassa	Bottom-up initiatief in het landelijk gebied
Pijnacker-Nootdorp	Klapwijk	MT warmtenet, geothermie	Geothermie in de wijk verbonden met glastuinbouw
Roermond	Maasniel, Tegelarijeveld	LT warmtenet, industriële restwarmte	Restwarmte als aanjager wijkgerichte aanpak
Rotterdam	Bospolder-Tussendijken	HT warmtenet, industriële restwarmte	Energietransitie als integraal onderdeel van wijkverbetering
Venlo	Hagerhof-Oost	MT warmtenet, TEO & elektriciteit	Opschaalbare aanpak met aquathermie
Zwolle	Berkum	MT warmtenet, geothermie	Stapsgewijze aanpak met aandacht voor energiebesparing

MT warmtenet = midden temperatuur, afgifte temperatuur 55 - 70°C | LT warmtenet = lage temperatuur, afgifte temperatuur 30 - 55 °C | (Z)LT warmtenet = zeer lage temperatuur, afgifte temperatuur 10 - 30 °C | TEO = thermische energie uit oppervlaktewater | TEA = thermische energie uit afvalwater